

El document del mes de setembre de 2023 de l'AMR

Els inicis del disseny publicitari a Roses

El fuster Jaume Vicens Coll i alguna cosa més

Dades arxivístiques

CAT AMR 12.26. Fons Família Vicens Sala *Can Granyela*, subfons Fusteria Vicens, sèrie Disseny industrial i publicitari. Projecte de rètols per al Bar Espanya i el Cafè Roses. Dècades de 1940 i 1950. Castellà.

Història arxivística

Anna i Lluís Vicens Laporta varen fer donació de l'arxiu familiar de *Can Granyela* el dia 28 d'abril de 2022. Tanmateix, varen acabar d'ingressar documentació nova en unes altres tres tongades menors que finalitzaren a mitjan de setembre del mateix any. Per part del personal de l'AMR es va realitzar un primer inventari general del material durant el mes de juliol de 2022, que s'acabà en el transcurs del present any.

El fons de la Família Vicens Sala destaca per la seva organització i lògica interna que permeten documentar molt bé els orígens de les diferents branques familiars. Així mateix, cal mencionar l'interès de la documentació generada i rebuda per Miquel Vicens Sala, tant en el seu vessant professional —com a fuster i propietari d'una fusteria— com polític —fou regidor i, durant molts anys, Jutge de Pau de Roses.

Contingut

Es tracta dels dissenys previs realitzats pel fuster Jaume Vicens Coll per fer dos rètols per a sengles locals comercials, el Bar Espanya i el Cafè Roses. En ambdós casos el seu disseny destaca per a la recepció del cànon estètic de l'Art Déco. La tipografia utilitzada en el rètol del Bar Espanya s'assembla molt a la lletra Mendl Sans Semibold, mentre que en el cas del Cafè Roses s'inspira amb la tipografia Copasetic.

El Bar Espanya estava situat al carrer del Doctor Jaume Pi i Sunyer i es comunicava per darrera amb el pati de la sala de la SUF, de la qual n'era el centre social. Per la seva banda, encara es desconeix on es trobava el Cafè Roses, atès que els padrons fiscals de la matrícula industrial no recuperen els noms comercials dels establiments.

Context

Sovint, els artesans pertanyents a les diverses branques industrials, com fusters, serrallers o vidriers, per posar només uns exemples, feien servir plantilles pròpies per realitzar els treballs que se'ls encarregaven. Aquestes plantilles podien ser de peces, formes, tipografies... segons les necessitats. Les plantilles eren copiades o simplement inspirades en els corrents artístics i estètics imperants en cada moment. D'aquesta manera, cada professional podia triar el o els corrents estètics que volia seguir, més avantguardistes i actuals o més acostats a les tendències tradicionals. La recepció dels nous corrents d'avantguarda, com va ser l'Art Déco a partir de la dècada de 1920-1930, no era monolítica la majoria de les vegades. Les necessitats industrials o les demandes dels clients sovint provocaven que hi hagués un procés de mestissatge, de barreja, del cànon pur amb els requeriments prosàics del negoci.

El cas de les tipografies del Bar Espanya i del Cafè Roses és paradigmàtic d'aquesta adequació del cànon a les necessitats concretes de l'industrial. Es tracta de tipografies inspirades en les noves tendències estètiques, però adequades a les necessitats, en aquest cas, del fuster Jaume Vicens Coll. En tot cas, més enllà del seguiment estricte de l'estètica preconitzada pel moviment de l'Art Déco, el document permet comprovar la recepció matinerana del nou corrent artístic a Roses i com almenys alguns industrials locals estaven amatents al que passava pel món. I sense Internet.

Més informació

https://ca.wikipedia.org/wiki/Art_d%C3%A9co

<https://www.torontomu.ca/content/dam/gcm/images/Community/GCM110/editorials/Dawdy-Jasmine.pdf>